

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EU-sekr.

11. december 2003

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges i forbindelse med
Det Europæiske Råd i Bruxelles den 12.-13. december 2003 Rådets flerårige
strategiske program 2004-2006, 15896/03.

P. H. Orskov

**RÅDET FOR
DEN EUROPÆISKE UNION**

**Bruxelles, den 8. december 2003 (09.12)
(OR. en)**

15896/03

POLGEN 85

NOTE

---

fra: Rådet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser)
til: Det Europæiske Råd

Vedr.: *Flerårigt strategisk program*

På baggrund af drøftelserne den 8. december 2003 henstiller Rådet til Det Europæiske Råd, at det vedtager vedlagte flerårige strategiske program.

**FLERÅRIGT
STRATEGISK
PROGRAM**

FOR RÅDET

2004-2006

UDARBEJDET AF DE SEKS FORMANDSKABER

**IRLAND, NEDERLANDENE, LUXEMBOURG
DET FORENEDE KONGERIGE, ØSTRIG OG FINLAND**

INDHOLD

INDLEDNING	5
UDFORMNING AF FREMTIDENS EU	6
Den nye forfatningsmæssige ramme	6
Afslutning af processen	6
Forberedelse af anvendelsen af den nye traktat	6
Den nye geografiske ramme.....	7
Effektiv integration af de nye medlemsstater.....	7
Bulgarien og Rumænien.....	7
Tyrkiet	8
Kroatien.....	8
Den nye finansielle ramme.....	8
Finansielle overslag for tiden fra og med 2007: forhandlinger med mange aspekter	8
FASTSÆTTELSE AF PRIORITETER I DEN POLITISKE DAGSORDEN	10
Et område med vækst og velstand.....	10
Lissabon-strategien: en midtvejsevaluering.....	10
Realisering af målene: Fremme af de overordnede linjer i Lissabon-strategien.....	10
Forøget vækst.....	11
Et bredere og mere effektivt økonomisk område.....	11
At skabe flere og bedre job og modernisere den europæiske sociale model	12
Opbygning af den videnbaserede økonomi.....	13
Fremme af bæredygtig udvikling.....	14
Miljøbeskyttelse	15

Modernisering af visse politikker.....	16
Landbrug	16
Fiskeri.....	16
Et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed	16
Gennemførelse af Tammerfors-dagsordenen	16
Opfølgning af topmødet i Tammerfors	17
EU SOM GLOBAL AKTØR.....	20
Gennemførelse af den europæiske sikkerhedsstrategi	20
Opbygning af sikkerhed i vort naboland	21
En international orden baseret på effektiv multilateralisme	22
Imødegåelse af truslerne	23
Opfølgning af tilsagn om udvikling	24

INDLEDNING

Dette er Rådets første treårige strategiske program. Det dækker perioden fra 2004 til 2006 og er vedtaget af Det Europæiske Råd. Det er blevet udarbejdet i fællesskab af de seks formandskaber, der i denne periode efter tur skal have ansvaret for afviklingen af Rådets arbejde¹. De har et kollektivt ansvar for, at Rådet i perioden frem til 2006 effektivt og i tide når de vedtagne prioriterede mål.

Programmet skal være styrende for Rådets arbejde ved at opsætte milepæle og, når dette er muligt, at give en struktureret tidsramme for opnåelse af vedtagne prioriteter, uden at resultatet af fremtidige forhandlinger foregribes. Der er fastlagt specifikke mål, der skal nås som led i bestræbelserne på at fremme den økonomiske konkurrenceevne, fuld beskæftigelse, økonomisk og social samhørighed, social rummelighed, miljøforbedringer og intern og ekstern sikkerhed, der ses som de væsentligste emner i alle medlemsstater. Det tilstræber ikke at gengive Det Europæiske Råds formelle holdninger, der er anført i de relevante konklusioner.

Dette program er blevet udarbejdet i tæt samarbejde med Kommissionen og supplerer Kommissionens årlige politikstrategi. Det vil kunne danne grundlag for Rådets årlige programmer i de næste tre år. Europa-Parlamentet er også blevet underrettet om programmets formål og indhold.

Der redegøres for programmet i tre hovedafsnit. Det første omhandler udviklingen af EU's konstitutionelle, geografiske og finansielle struktur og de mål, der er fastlagt for at sikre en effektiv overgang i denne periode med store forandringer. Det andet omhandler prioriteterne for modernisering og udvikling af politikkerne på de væsentligste områder af EU's interne aktiviteter. Det tredje skitserer, hvordan EU vil forholde sig til den øvrige verden på grundlag af sine værdier, sit ansvar og sine interesser.

o

o o

---

¹ Irland, Nederlandene, Luxembourg, Det Forenede Kongerige, Østrig og Finland.

UDFORMNING AF FREMTIDENS EU

1. Ved udgangen af den periode, som dette program dækker, vil den største udvidelse nogensinde være blevet en daglig realitet. Der er blevet godkendt en ny forfatningstraktat, som indebærer store institutionelle forandringer. Herudover vil EU have fastlagt den finansielle ramme for sine aktiviteter helt ind i det andet årti i dette århundrede.

Den nye forfatningsmæssige ramme

Afslutning af processen

2. Efter undertegnelsen af den nye forfatningstraktat så hurtigt som muligt efter den 1. maj 2004 vil det for alle 25 medlemsstater være en prioritet straks at påbegynde ratifikationsprocedurerne og at gennemføre dem så hurtigt som muligt, så den nye traktat kan træde i kraft senest i begyndelsen af 2006. EU-institutionerne vil følge fremskridtene hen imod dette mål.

Forberedelse af anvendelsen af den nye traktat

3. Denne nye traktat udstikker EU's institutionelle ordninger og måde at fungere på ved inden for en forfatnings rammer at samle nye aktører, omorganiserede institutioner, nye instrumenter og forenklede procedurer. Der ligger en stor udfordring i at sikre en problemfri overgang til de nye ordninger. Alle institutionerne vil anvende perioden mellem undertegnelsen og begyndelsen af 2006 til at forberede sig grundigt på de ændringer, der kommer, så de kan gennemføres gnidningsløst og effektivt, så snart traktaten træder i kraft. Rådet vil også hele tiden bestræbe sig på at forbedre arbejdsmetoderne i overensstemmelse med henstillingerne fra topmøderne i Helsingfors og Sevilla og den adfærdskodeks, der blev vedtaget i 2003.

Den nye geografiske ramme

Effektiv integration af de nye medlemsstater

4. Den største prioritet i årene, der kommer, bliver en vellykket udvidelse. Det skal ske ved at integrere de nye medlemsstater fuldt og effektivt i EU i en atmosfære af fællesskabssolidaritet og på en sådan måde, at tiltrædelsen bliver en konkret realitet, både med hensyn til rettigheder og til forpligtelser. Gennemførelsen af gældende EU-ret i de nye medlemsstater vil blive overvåget af Kommissionen med alle disponible mekanismer.
5. EU vil fortsat bidrage til opbygningen af den nødvendige administrative kapacitet i de nye medlemsstater. Samtidig vil de eksisterende programmer på de forskellige politikområder blive udvidet til de nye medlemsstater. Der vil blive taget skridt til at integrere dem i Lissabon-strategien, Schengen-samarbejdet, koordineringen af den økonomiske politik og stabilitets- og vækstpagten hurtigst muligt og på individuelt grundlag i euroområdet.
6. Med hensyn til Cypern vil EU fortsat i overensstemmelse med Det Europæiske Råds konklusioner gøre opmærksom på, at det er rede til at bidrage til en løsning, der bygger på dets grundlæggende principper og er i overensstemmelse med de relevante resolutioner fra Sikkerhedsrådet, og til at støtte FN's generalsekretærs mæglingsbestræbelser. EU vil tilskynde alle parter til at arbejde for en samlet løsning på dette grundlag, så et forenet Cypern kan tiltræde EU den 1. maj 2004.

Bulgarien og Rumænien

7. EU vil støtte disse to landes bestræbelser for at afslutte forhandlingerne i 2004, så de kan bydes velkommen som medlemmer i 2007, og vil fortsætte med at yde målrettet førtiltrædelsesbistand. Opfyldelse af kriterierne for EU-medlemskab vil være af afgørende betydning; de vil fortsat blive nøje overvåget i 2005 og 2006 for at sikre, at gældende EU-ret gennemføres i praksis og håndhæves effektivt.

Tyrkiet

8. I overensstemmelse med Det Europæiske Råds konklusioner og på grundlag af en rapport og en henstilling fra Kommissionen skal Det Europæiske Råd i december 2004 afgøre, om Tyrkiet opfylder de politiske Københavnskriterier; hvis det er tilfældet, vil der blive indledt tiltrædelsesforhandlinger med dette samme. EU vil tilskynde Tyrkiet til at fortsætte med reformer med henblik på at opfylde disse kriterier og vil støtte disse bestræbelser med førtiltrædelsesbistand.

Kroatien

9. Kroatien har allerede indgivet ansøgning om medlemskab af EU. Kommissionen vil afgive udtalelse om ansøgningen i første halvdel af 2004, hvorefter Det Europæiske Råd på baggrund af denne udtalelse fastlægger det videre forløb.

Den nye finansielle ramme

Finansielle overslag for tiden fra og med 2007: forhandlinger med mange aspekter

10. EU's nuværende finansielle overslag dækker tiden frem til udgangen af 2006. Forhandlingerne om de næste finansielle overslag skal sammen med en revision af de relevante politikker finde sted inden for den periode, der er omfattet af dette flerårige program. På grund af forhandlingernes kompleksitet og behovet for at nå til enighed om den nye finansielle ramme i så god tid, at det bliver muligt at foretage en passende planlægning og programmering af EU's politikker, bør der lægges en stram tidsplan. Efter drøftelserne om Kommissionens meddelelse forventes det, at Kommissionen, herunder også kommissærerne fra de nye medlemsstater, fremlægger sin samlede pakke med finansielle og lovgivningsmæssige forslag senest i begyndelsen af juli 2004. Arbejdet i Rådet vil blive tilrettelagt på en sådan måde, at Det Europæiske Råd på mødet i december 2004 eventuelt kan træffe afgørelser om principper og retningslinjer med henblik på at nå til politisk enighed senest på Det Europæiske Råds møde i juni 2005, så både selve rammen og den detaljerede lovgivning til gennemførelse heraf kan vedtages endeligt ved udgangen af dette år. Dermed vil det forberedende arbejde i forbindelse med nye fællesskabsprogrammer kunne foretages i løbet af 2006, så de kan gennemføres fra begyndelsen af perioden for de nye finansielle overslag. Det vil også sikre, at budgetproceduren for 2007 vil kunne gennemføres på et klart og sikkert grundlag.

NOGLE NØGLEDATOER

Juni 2004	• Det Europæiske Råds afgørelse om de næste skridt med hensyn til Kroatien
Udgangen af 2004	• Mulig afslutning af tiltrædelsesforhandlingerne med Bulgarien og Rumænien • Afgørelse om, hvorvidt Tyrkiet opfylder kriterierne for indledning af tiltrædelsesforhandlinger • Mulige retningslinjer og principper med henblik på det videre arbejde med de nye finansielle overslag
Juni 2005	• Politisk aftale om pakken af nye finansielle overslag
Udgangen af 2005	• Endelig vedtagelse af de nye finansielle overslag og den detaljerede lovgivning til gennemførelse heraf
Begyndelsen af 2006	• Den nye forfatningstraktat træder i kraft

FASTSÆTTELSE AF PRIORITETER I DEN POLITISKE DAGSORDEN

Et område med vækst og velstand

Lissabon-strategien: en midtvejsevaluering

11. EU vil beslutsomt videreføre den overordnede strategi, som går ud på at gøre Europa til den mest konkurrencedygtige og dynamiske videnbaserede økonomi i verden og skabe bæredygtig vækst og flere job og større økonomisk og social samhørighed under behørig hensyntagen til miljøet. Det Europæiske Råd vil på sine årlige forårsmøder skabe en reel merværdi ved at fokusere på det politiske budskab og på at træffe konkrete afgørelse på nøgleområder. Der vil i perioden 2004-2006 blive gjort en ekstra indsats for at forbedre både den måde, strategien fungerer på, og dets politiske indhold, hvis det bliver nødvendigt. I 2005 er halvdelen af perioden forløbet, og Det Europæiske Råds forårsmøde vil være en passende lejlighed til at foretage en grundig vurdering af de fremskridt, der er gjort.
12. Der vil fortsat blive lagt vægt på en integreret konkurrencestrategi. Herigennem søger man at sikre, at politikkerne udformes og gennemføres på en sådan måde, at de konsekvent bidrager til at styrke konkurrenceevnen.
13. Der vil fortsat blive gennemført en systematisk høring af berørte parter og en omfattende konsekvensanalyse af de økonomiske, sociale, miljømæssige og lovgivningsmæssige virkninger af alle de vigtigste forslag til EU-lovgivning, således som det er fastsat i den interinstitutionelle aftale om bedre lovgivning.

Realisering af målene: Fremme af de overordnede linjer i Lissabon-strategien

14. Med forbehold af eventuelle politiske tilpasninger som følge af revisionen, vil Den Europæiske Unions indsats i perioden 2004-2006 blive fortsat med henblik på

- at forøge væksten
- at skabe et større og mere effektivt økonomisk område
- at skabe flere og bedre job og modernisere den europæiske velfærdsmodel
- at skabe en videnbaseret økonomi og et videnssamfund, bl.a. gennem uddannelse
- at fremme bæredygtig udvikling og bryde forbindelsen mellem økonomisk vækst og miljøskader.

Forøget vækst

15. Sunde, stabilitetsorienterede makro-økonomiske politikker baseret på bæredygtige offentlige finanser vil fortsat være det væsentligste grundlag for Europas økonomier, særlig i lyset af den demografiske udvikling. Budgetkonsolideringen skal fortsættes i overensstemmelse med stabilitets- og vækstpagten. I 2003 blev der vedtaget et omfattende sæt overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker for den kommende treårsperiode; vægten vil i 2004 og 2005 blive lagt på gennemførelsen af strategien og politikkerne heri og på at sikre, at de nye medlemsstater integreres ordentligt i processen. I 2006 vil der blive udarbejdet og vedtaget et nyt sæt retningslinjer.
16. Som led i Lissabon-strategien og på linje med Det Europæiske Råds afgørelser vil det europæiske vækstinitiativ blive gennemført fuldt ud og blive fulgt op.
17. Det er en vigtig betingelse for at forøge den jobskabende vækst at skabe et klima, hvor erhvervsliv og industri generelt, og iværksætterkultur og innovation specielt, kan trives. De relevante instrumenter på europæisk plan er eller vil snart være på plads, og prioriteten vil i de næste tre år blive en effektiv gennemførelse heraf. Der skal fortsat udfoldes bestræbelser på at nedsætte erhvervslivets administrative byrder.

Et bredere og mere effektivt økonomisk område

18. Et dynamisk og velfungerende indre marked er af vital betydning for vækst, produktivitet og konkurrenceevne. EU's arbejde på dette område i 2004-2006 vil fokusere på

- at gennemføre det indre marked i overensstemmelse med de prioriteter, der er fastlagt i Kommissionens strategi for det indre marked 2003-2006. Disse omfatter vedtagelse og/eller gennemførelse af lovgivning om liberalisering og overvågning af energi- og telekommunikationsmarkederne og om liberalisering af jernbane-, havnetjeneste- og luftfartssektorerne og af den offentlige indkøbssektor. Handlingsplanen for de finansielle tjenesteydelser skal gennemføres i tide, så de integrerede finansielle markeder kan blive en realitet inden 2005
- at udvikle og i praksis anvende flere midler til at styrke det indre marked gennem bedre håndhævelse, rettidig og effektiv gennemførelse, en mere proaktiv konkurrencepolitik og gennemførelse af reformen af statsstøtteordningen
- at gennemføre det indre marked i sektoren for tjenesteydelser. På grundlag af Kommissionens strategi for tjenesteydelser og de ledsagende forslag, vil der blive satset målrettet på at fjerne de sidste hindringer for udveksling af grænseoverskridende tjenesteydelser, idet medlemsstaterne skal øge deres bestræbelser på at fjerne sådanne hindringer inden for deres nationale kompetenceområde
- at koble transportforbindelser, telekommunikation og energiforsyning i Den Europæiske Unions regioner sammen - herunder regionerne i de nye medlemsstater. Arbejdet med lovgivningsforslag om transeuropæiske transportnet i et udvidet Europa vil blive fremmet i 2004
- at fortsætte indsatsen for at imødegå skadelige skatteforanstaltninger og fjerne handels-hindringer på det indre marked, der kan opstå som følge af skattesystemet
- at gøre en indsats for at øge forbrugerbeskyttelsen, herunder gennemførelse af strategien for forbrugerbeskyttelse 2002-2006.

At skabe flere og bedre job og modernisere den europæiske sociale model

19. Den europæiske beskæftigelsesstrategi vil fortsat være ledetråden for arbejdet med at opfylde Lissabon-forpligtelserne med hensyn til fuld beskæftigelse, forbedring af kvaliteten i arbejdet og arbejdsmarkedsreformer. Rapporten fra den europæiske beskæftigelses-taskforce til Kommissionen vil gøre det muligt for Det Europæiske Råd at give nye impulser til denne strategi på forårsmødet i 2004. Der blev vedtaget et sæt generelle retningslinjer for beskæftigelsen i 2003, og i 2004 og 2005 vil der især blive lagt vægt på at gennemføre strategien og sikre, at de nye medlemsstater integreres i processen. I 2006 vil der blive udarbejdet og vedtaget et nyt sæt retningslinjer.

20. EU vil fortsat arbejde hen imod at opfylde den social- og arbejdsmarkedspolitiske dagsorden med henblik på at modernisere og forbedre den europæiske sociale model. Der vil især blive lagt vægt på bekæmpelse af social udstødelse og fattigdom. Medlemsstaterne vil fortsætte deres bestræbelser på at modernisere deres sociale beskyttelsesordninger for at sikre, at de er tilstrækkelige og bæredygtige på længere sigt, og vil arbejde hen imod yderligere reformer af pensioner og sundhedssystemer. Resultatet af den nuværende social- og arbejdsmarkedspolitiske dagsorden vil danne grundlag for nye rammer for indsatsen i 2006 og fremover.
21. EU vil for at sikre sine borgere et højt sundhedsbeskyttelsesniveau arbejde hen imod en mere konsekvent integrering af sundhedsspørgsmål i fastlæggelsen og gennemførelsen af sine politikker og aktiviteter. Iværksættelsen af handlingsprogrammet for folkesundheden for perioden 2003-2008 vil blive prioriteret højt i den forbindelse.

Opbygning af den videnbaserede økonomi

22. Øgede investeringer i forskning og innovation, herunder i uddannelse og erhvervskompetence vil skabe muligheder for vækst, iværksætterinitiativer og nye job og fremme social sammenhæng. Det er nødvendigt at omsætte de vedtagne politikker, hensigter og mål i praksis i perioden 2004-2006. Dette indebærer:

Forskning og innovation

- fremskyndelse af skabelsen af det europæiske rum for forskning og innovation; fuld udnyttelse af sjette rammeprogram for forskning og udvikling og vedtagelse af syvende rammeprogram i god tid inden udgangen af 2006; gennemførelse af handlingsplanen for øgede investeringer i FoU, så der kan gøres fremskridt hen imod at nærme sig de 3% af BNP inden udgangen af årtiet (hvoraf to tredjedele bør komme fra den private sektor); tilskyndelse til europæisk samarbejde inden for grundforskning og strategisk forskning
- gennemførelse af handlingsplanen eEuropa 2005 og fremme af udviklingen af markederne for 3G, bredbånd og digitalt tv

- yderligere fremme af front- og spidsidsteknologier, bl.a. gennem handlingsplanerne for bioteknologi og miljøteknologi og den fælles EF/ESA-rumstrategi
- færdigudvikling og gennemførelse af Galileo-programmet for satellitnavigation

Uddannelse og erhvervskompetence

- medlemsstaternes gennemførelse af den langsigtede strategi for uddannelsessystemernes mål med vægt på grundlæggende kvalifikationer, livslang læring, mobilitet, udvikling af digitale færdigheder samt sikring af høje standarder og effektiv udnyttelse af ressourcer
- styrkelse af samarbejde om erhvervsuddannelse, studerendes mobilitet, de kulturelle aspekter af uddannelsen, udveksling af unge og frivilligt arbejde
- vedtagelse af næste generation af EU's programmer inden for uddannelse, kultur og ungdom og gennemførelse af det europæiske område for videregående uddannelse.

Fremme af bæredygtig udvikling

23. EU's strategi for bæredygtig udvikling vil blive revideret i 2004 som forberedelse til midvejsrevisionen af Lissabon-strategien med vægt på sammenhæng mellem alle EU's interne politikker og sammenhæng mellem disse og EU's eksterne forpligtelser. Fremme af bæredygtighed omfatter følgende nøglesektorer:

- transport, hvor der er tre politiske mål på mellemlang sigt: afkobling af miljøvirkningerne af væksten inden for transport fra væksten i bruttonationalproduktet, genopretning af balancen i anvendelsen af de forskellige transportmåder og forøgelse af sikkerheden. Der vil blive stillet forslag om infrastrukturafgifter og om yderligere udvikling af jernbanemarkedet
- søfartssikkerhed og forureningsbekæmpelse ved at bygge videre på den seneste række af initiativer, som Rådet har vedtaget, gennem fællesskabslovgivning og ved at spille en aktiv rolle i internationale fora og have et tæt samarbejde med nabolande
- energi, hvor EU vil fortsætte med effektiv gennemførelse af nuværende foranstaltninger til forbedring af forvaltningen af energiefterspørgslen, energieffektiviteten og udnyttelsen af vedvarende energi med henblik på reduktion af emissionerne af drivhusgasser og forøgelse af forsyningsikkerheden. Effektiv udnyttelse af det flerårige program "Intelligent Energi i Europa" (2003-2006) vil spille en vigtig rolle

- produktpolitik, hvor der vil blive udviklet en integreret strategi, der sigter mod, at resourceudnyttelsen og affaldsdannelsen kobles fra den økonomiske vækst, og mod at bekæmpe produkters miljøvirkninger gennem deres fulde livscyklus.

Miljøbeskyttelse

24. Fællesskabets sjette miljøhandlingsprogram (2002-2012) vil i vid udstrækning være bestemmende for det arbejde, der skal udføres i 2004-2006. Programmet vil i 2006 blive underkastet en midtvejsevaluering. Temastrategierne vil blive gennemgået med henblik på en yderligere udvikling af politikken og lovgivningsrammerne på nøgleområder.
25. Bekæmpelsen af klimaændringer er fortsat en vigtig opgave for EU. EU vil opfylde sin forpligtelser under Kyoto-aftalen og vil arbejde hen imod rammer for internationale foranstaltninger efter 2012. Rammerne for handel med emissioner vil blive gennemført, højere energieffektivitet og øget brug af vedvarende energikilder fremmet, og det vil blive undersøgt, hvordan miljøteknologier kan fremmes og udnyttes bredere og hurtigere. Der vil blive taget yderligere skridt til at kontrollere anvendelsen af kemikalier og pesticider, til at beskytte overflade- og grundvand, forbedre badevandskvaliteten, reducere mængden af affald og sikre en bedre forvaltning af dette, til at forbedre overvågningen af luftkvaliteten, reducere støjemissioner og bremse nedgangen i biodiversiteten inden 2010. EU prioriterer fortsat opfyldelse af Göteborg-målsætningen og gennemførelse af Natura 2000-nettet.
26. Bæredygtig udvikling i Europa og i resten af verden hænger i høj grad sammen. EU vil fortsat spille en ledende rolle ved at støtte internationale processer, især ved at føre de forpligtelser ud i livet, der blev indgået på Johannesburg-topmødet om bæredygtig udvikling.

Modernisering af visse politikker

Landbrug

27. Efter den vellykkede afslutning i juni 2003 af den nuværende runde af reformen af den fælles landbrugspolitik vil arbejdet i de kommende år være centreret om overgangen til den nye politiske ramme, om politikken til udvikling af landdistrikterne, om reformen af de fælles markedsordninger for f.eks. sukker, olivenolie og tobak og om en smidig integrering af de nye medlemsstater i den fælles landbrugspolitik. Det vil stå højt på dagsordenen at imødekomme forbrugernes ønsker med hensyn til bl.a. fødevarer sikkerhed og -kvalitet, dyrevelfærd og samtidig eksistens af genetisk modificerede og konventionelle afgrøder.

Fiskeri

28. Den fælles fiskeripolitik vil fokusere på at gennemføre de nye politiske rammer, idet der lægges vægt på bæredygtigt fiskeri, sikring af sunde økonomiske, sociale og miljømæssige forhold og regional udvikling med inddragelse af de interesserede parter. Der vil blive vedtaget genopbygningsplaner for udfiskede bestande, og der vil fortsat blive arbejdet hen imod ensartet kontrol, håndhævelse og inspektion. Andre vigtige spørgsmål vedrører fastlæggelsen af en ny fiskeripolitik for Middelhavet, oprettelse af en fælles inspektionsstruktur og forbedring af videnskabelig rådgivning i forbindelse med forvaltning af fiskeressourcerne.

Et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed

Gennemførelse af Tammerfors-dagsordenen

29. EU vil føre Tammerfors-dagsordenen ud i livet og sigte mod, at der inden udgangen af 2004 vedtages de lovgivningsmæssige foranstaltninger, der skal træffes i henhold til Amsterdamtraktaten.

30. En målrettet politik for bekæmpelse af ulovlig indvandring og menneskehandel vil kræve et tættere samarbejde med tredjelande, især i form af tilbagetagelsesaftaler. Der vil blive truffet afgørelser om oprettelse af en tilbagesendelsesfond. Der vil blive lagt større vægt på forvaltningen af de ydre grænser i bekæmpelsen af ulovlig indvandring og grænseoverskridende organiseret kriminalitet. Begrebet integreret forvaltning af EU's ydre grænser vil blive udviklet yderligere. Rådet vil i overensstemmelse med Det Europæiske Råds konklusioner fortsat undersøge de relevante behov for finansielle midler fra Fællesskabet og byrdefordelingsordninger.
31. EU vil fortsætte arbejdet med at udforme en overordnet politik for integration af indvandrere med lovligt ophold med henblik på at give dem rettigheder og forpligtelser svarende til dem, EU-borgerne har. I første omgang vil arbejdet med de resterende lovgivningsforslag, der er anført i Tammerfors-programmet, blive afsluttet.
32. På asylområdet vil arbejdet med direktivet om fastsættelse af minimumsstandarder for anerkendelse som flygtninge og direktivet om procedurene for tildeling og fratagelse af flygtningestatus blive afsluttet hurtigt. Arbejdet med at sikre en mere velordnet og styret indrejse i EU af personer, der har behov for international beskyttelse, og med at undersøge, hvordan beskyttelseskapaciteten i hjemregionerne kan styrkes, vil blive fortsat.
33. EU vil træffe yderligere foranstaltninger til forebyggelse og bekæmpelse af kriminalitet, herunder gennemførelse af rammeafgørelsen om ulovlig narkotikahandel. Det vil også intensivere bekæmpelsen af terrorisme og træffe yderligere foranstaltninger til bekæmpelse af finansieringen heraf.

Opfølgning af topmødet i Tammerfors

34. På Det Europæiske Råds møde i juni 2004 vil EU påbegynde en evaluering af gennemførelsen af Tammerfors-programmet med henblik på at udvikle sin politik inden for retlige og indre anliggender yderligere. Blandt de vigtigste udfordringer vil være:

- fuld gennemførelse af det fælles integrerede system til forvaltning af de ydre grænser. Dette vil omfatte, at der oprettes et fælles europæisk asylsystem, som kan give en effektiv international beskyttelse. Der vil blive taget yderligere skridt til at forbedre forvaltningen af migrationsstrømme. Der vil også blive lagt stor vægt på udviklingen af et visuminformationssystem, og Schengen-informationssystem II vil blive indført senest i 2006
  - styrkelse af det operationelle aspekt af retshåndhævelsessamarbejdet og af bekæmpelsen af alvorlig kriminalitet og terrorisme. Et tættere politisamarbejde, retligt samarbejde og toldsamarbejde vil omfatte en ny handlingsplan for bekæmpelse af narkotikamisbrug for perioden 2005-2009 og en revision i 2005 af strategien for bekæmpelse af organiseret kriminalitet
  - lettere domstolsadgang for EU's borgere ved at udvide ordningen for gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse og ved at udvikle andre foranstaltninger til støtte for gensidig anerkendelse.
35. Integration af dagsordenen for retlige og indre anliggender i EU's eksterne politikker og en udvikling af denne proces vil fortsat være et nøglepunkt i programmet i perioden fra 2004.

NOGLE NØGLEDATOER

2004	• Revision af EU's strategi for bæredygtig udvikling • Gennemførelse af Tammerfors-programmet • Evaluering af Tammerfors-programmet og iværksættelse af endnu et program med RIA-foranstaltninger
2005	• Midtvejsevaluering af Lissabon-strategien • Vedtagelse af en ny social- og arbejdsmarkedspolitisk dagsorden • Påbegyndelse af en ny handlingsplan for bekæmpelse af narkotikamisbrug • Revision af strategien for bekæmpelse af organiseret kriminalitet
2006	• Vedtagelse af 7. fællesskabsrammeprogram for forskning og udvikling • Midtvejsrevision af 6. fællesskabsmiljøhandlingsprogram • Vedtagelse af nye treårige overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker • Midtvejsrevision af beskæftigelsesstrategien og vedtagelse af nye treårige beskæftigelsesretningslinjer

EU SOM GLOBAL AKTØR

36. EU er en global aktør i kraft af sin størrelse, befolkning og økonomiske styrke. Som et fællesskab med fælles værdier har det et godt udgangspunkt for at kunne spille en ansvarlig rolle på internationalt plan. Det har meget store udviklingsperspektiver, idet det yder over halvdelen af den offentlige udviklingsbistand på verdensplan. Med hele sin vifte af instrumenter inden for eksterne forbindelser - diplomatiske foranstaltninger gennem den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, kapaciteter til konfliktforebyggelse og civil og militær krisestyring under den europæiske sikkerheds- og forsvarspolitik, udviklingssamarbejde og -bistand og udenrigshandelspolitikken - har det mulighed for en integreret tilgang til de problemer, som det internationale samfund står over for.

Gennemførelse af den europæiske sikkerhedsstrategi

37. Det Europæiske Råd vil vedtage en ny europæisk sikkerhedsstrategi samtidig med dette flerårige program. En effektiv gennemførelse af denne nye strategi vil være en central prioritet for EU.
38. I sikkerhedsstrategien er det understreget, at EU må være mere aktiv og mere konsekvent og være i stand til at udrette mere. De institutionelle ordninger i den nye traktat vil fremme dette mål. Der vil desuden blive truffet andre foranstaltninger på en lang række områder i den periode, som dette program dækker; bl.a. vil kapaciteterne til konfliktforebyggelse og militær og civil krisestyring blive udviklet yderligere som led i den europæiske sikkerheds- og forsvarspolitik.
39. Effektiv multilateralisme og et stærkt net af bilaterale forbindelser er indbyrdes forstærkende. EU vil samarbejde multilateralt og bilateralt for at styrke sin effektivitet som en global aktør. Det vil udvikle sine bånd til regionale organisationer og bilaterale nøglepartnere yderligere. Traditionelle forbindelser vil blive uddybet, især med de strategiske partnere, der er nævnt i sikkerhedsstrategien.

40. I sikkerhedsstrategien er der fastlagt tre strategiske mål for EU:

- opbygning af sikkerhed i vort naboskab
- en international orden baseret på effektiv multilateralisme
- imødegåelse af truslerne

Opbygning af sikkerhed i vort naboskab

41. EU vil fastlægge en række politikker over for sine naboer i øst og i syd på grundlag af fælles værdier og for at kunne tage fælles udfordringer op. Den nordlige dimension vil også blive udviklet, og en tredje handlingsplan for den nordlige dimension vil blive udarbejdet og vedtaget i 2006.
42. EU vil fortsætte sit stærke engagement i den vestlige Balkanregion. Støtte til reformer vil fortsat være prioriteret højt med henblik på at nå det fælles mål, som er at integrere området i de europæiske strukturer på grundlag af fuld opfyldelse af Københavnskriterierne og internationale forpligtelser. Stabiliserings- og associeringsprocessen, der kontinuerligt vil blive udbygget med elementer, der er inspireret af udvidelsesprocessen, vil udgøre de overordnede rammer for de vestlige Balkanlandes europæiske kurs. Bestræbelserne på at indgå stabiliserings- og associeringsaftaler med de lande, der endnu ikke har en sådan, vil fortsætte.
43. Der vil blive udviklet en ny naboskabspolitik, idet Kommissionen fra 2004 vil fremlægge forslag til handlingsplaner for alle de berørte lande og forelægge naboskabsprogrammer som forberedelse til det foreslåede nye nærhedsinstrument.
- *Østeuropa*: Forbindelserne med "de nye naboer" i Østeuropa - Ukraine, Moldova og Belarus - vil blive udviklet på grundlag af politiske og økonomiske benchmarks for hvert enkelt land.

- *Middelhavsområdet*: Ud over at Barcelona-processen vil blive uddybet, vil der blive udarbejdet en række bilaterale og subregionale handlingsplaner, som fokuserer på reformbestræbelser, god regeringsførelse og menneskerettigheder. Tiåret for Barcelona-processen i 2005 vil give lejlighed til at gøre status og fastlægge nye mål.
44. En løsning af den arabisk-israelske konflikt vil fortsat være en strategisk prioritet for Europa. Dette omfatter gennemførelse af køreplanen og styrkelse af kvartetsamarbejdet, især med den afgørende frist i 2005 for oprettelse af en demokratisk og levedygtig palæstinensisk stat.
  45. EU vil overveje en passende opfølgning af rapporten fra Kommissionen og den højtstående repræsentant om forbindelserne med den arabiske verden.
  46. EU vil fortsat bidrage til den politiske og økonomiske genopbygning af Irak, der er af afgørende betydning for Mellemøsten som helhed, i overensstemmelse med FN's Sikkerhedsråds resolutioner.

En international orden baseret på effektiv multilateralisme

47. EU er fast besluttet på at gøre reel multilateralisme til et centralt element i Unionens optræden udadtil med et stærkt FN i centrum. Det vil være et centralt mål for EU, at mekanismerne til udvikling af en fælles, sammenhængende og synlig politik i FN fortsat styrkes. Støtten til FN's rolle i opretholdelsen af international fred og sikkerhed vil blive øget, herunder samarbejdet med FN i forbindelse med konfliktforebyggelse og krisestyring. EU vil søge at gå forrest i bestræbelserne på at imødekomme de stadig mere påtrængende krav om reformer af FN.
48. EU vil fremme sammenhængen og konsekvensen i sin menneskerettighedspolitik. I sine bestræbelser på at opretholde og udbygge folkeretten vil EU fortsat lægge særlig vægt på fremme og beskyttelse af menneskerettighederne i sin udenrigs- og sikkerhedspolitik, både i multilaterale organer og fora samt i forbindelse med bilaterale kontakter med tredjelande. EU vil også fortsætte med at arbejde for en så bred deltagelse i ICC-statutten som mulig.

49. Samarbejdet med OSCE og Europarådet vil blive fortsat aktivt, især inden for konfliktforebyggelse og krisestyring, støtte til demokratisering, retsstatsforhold og menneskerettigheder.
50. EU vil effektivt gennemføre de vedtagne permanente ordninger mellem EU og NATO, der udgør rammerne for det strategiske partnerskab i krisestyring.
51. EU vil fortsat aktivt og konstruktivt arbejde for en vellykket afslutning og gennemførelse af Doha-udviklingsdagsordenen på baggrund af de konklusioner, der kan drages af den samlede vurdering af Cancun-konferencen. Det er fortsat EU's hovedformål i denne proces at fremme yderligere multilateral liberalisering af handelen samtidig med en styrkelse af WTO's multilaterale regelbaserede system, forbedring af udviklingslandenes integration og reelle deltagelse i det multilaterale handelssystem og fremme af bæredygtig udvikling.

Imødegåelse af truslerne

52. Sikkerhedsstrategien er en flerstrengt strategi og en blanding af flere instrumenter, som er nødvendige for at kunne imødegå aktuelle trusler. EU råder over en sådan blanding af instrumenter - politiske, økonomiske, handelsmæssige, udviklingsmæssige, civile og militære; udfordringen i den kommende periode består i at udvikle disse instrumenter yderligere og at anvende dem effektivt. Medlemsstaterne skal også fortsat forbedre deres kapacitet, både militær og civil, for at sikre, at EU har de nødvendige midler til hurtig deployering i hele viften af krisestyringsoperationer.
53. EU vil fortsat bekæmpe terrorismen under fuld udnyttelse af sine interne og eksterne instrumenter. Når forbindelserne med tredjelande skal udvikles yderligere, vil EU tage i betragtning, hvordan disse handler på dette område.
54. EU vil udforme og gennemføre sin strategi og handlingsplan vedrørende ikke-spredning af masseødelæggelsesvåben med det formål at hindre, standse og om muligt afvikle spredningen af sådanne våben og deres fremføringsmidler.

Opfølgning af tilsagn om udvikling

55. Det er en af de største udfordringer for De Forende Nationer og for det internationale samfund at nå millenniumudviklingsmålene senest i 2015. EU vil sammen med sine partnere arbejde for at nå disse mål ved at opfylde de særlige forpligtelser, der blev indgået i Monterrey og Johannesburg. Der vil blive foretaget en evaluering af de fremskridt, der er gjort hen imod opfyldelsen af millenniumudviklingsmålene og andre forpligtelser.

56. Der vil fortsat blive gjort en indsats for fuldt ud at gennemføre den fælles erklæring om EF's udviklingspolitik fra november 2000. Det vil blive prioriteret at forbedre bistandens effektivitet, sammenhæng, koordination og komplementaritet som støtte for det primære mål, der er fattigdomsbekæmpelsen, herunder bekæmpelsen af sygdomme som hiv/aids, TB og malaria. Denne prioritering bør være afspejlet i den midtvejsevaluering af landestrategierne, der skal gennemføres i denne periode. Der vil blive lagt stor vægt på budgetforvaltning og ressourcefordeling. Der vil blive foretaget en ny vurdering af balancen i EF's bistand til tredjelande. Den fælles erklæring vil blive taget op til fornyet overvejelse i løbet af perioden 2004-2006.

57. Det vil blive overvejet, om der i 2004/2005 skal indledes forhandlinger om ændringer af Cotonou-aftalen samtidig med, at drøftelserne om en eventuel opførelse på budgettet af Den Europæiske Udviklingsfond vil blive videreført. Forhandlingerne om de økonomiske partnerskabsaftaler (ØPA) vil blive fremskyndet, så disse kan indgås senest i 2007.

NOGLE NØGLEDATOER

2004

- Handlingsplaner for lande berørt af initiativet for et bredere Europa
- Stabiliserings- og associeringsaftaler og europæiske partnerskaber med Balkan-landene
- Midtvejsevaluering af landestrategierne
- Oprettelse af det mellemstatlige agentur for udvikling af forsvarskapaciteter, forskning, anskaffelse og forsvarsmateriel

2005

- Evaluering af Barcelona-processen
- Eventuelt revision af den fælles erklæring om EF's udviklingspolitik

2006

- Færdigudarbejdelse af tredje handlingsplan for den nordlige dimension
- Frist for at nå op på en ODA på mindst 0,39% af BNI